

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดมาตรฐานสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอน พัฒนาแบบประเมินมาตรฐานสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอนและตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินมาตรฐานสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอน โดยมีขั้นตอนวิธีดำเนินการวิจัย 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ลำดับขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ 3 วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 5 การสร้างคู่มือการใช้แบบประเมินมาตรฐานสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอน

ขั้นตอนที่ 1 ลำดับขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 3 ประเด็น

1. การกำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้

ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับมาตรฐานของสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอน โดยผู้วิจัยได้นำมาตรฐานคุณสมบัติสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอน ตามประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่อง หลักเกณฑ์คุณสมบัติของสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอน วันที่ 23 สิงหาคม 2549 ระบุมติคณะกรรมการคุรุสภาในการประชุมครั้งที่ 3/2549 วันที่ 20 มีนาคม 2549 มาใช้ในการศึกษา เพื่อกำหนดกรอบแนวคิด มาตรฐานและรายการประเมิน หลังจากได้มาตรฐานและรายการประเมินแล้ว ผู้วิจัยได้นำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องของกรอบแนวคิด มาตรฐานและรายการประเมินที่ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ขึ้นว่ามีความถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ จากนั้นผู้วิจัยได้ดำเนินการทำตารางโครงสร้างของมาตรฐาน/ประเด็นที่จะวัดตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในขั้นตอนต่อไป

2. การสร้างแบบประเมิน

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบประเมินเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการสร้างและพัฒนาแบบประเมินมาตรฐานสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอนนั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบประเมินตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาข้อมูลและสารสนเทศจากเอกสาร งานวิจัยและบทความที่เกี่ยวกับสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอนและมาตรฐานสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอน

2.2 วิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยและหลักการเชิงเหตุผล เพื่อกำหนดเป็นตัวบ่งชี้มาตรฐานสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอน

2.3 ร่างกรอบแนวคิด องค์ประกอบตัวบ่งชี้มาตรฐานสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอน

2.4 แบ่งผู้ให้ข้อมูลตามแหล่งข้อมูลที่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stake holder) หรือผู้เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา (360 degrees of assessment)

2.5 ตรวจสอบคุณภาพของมาตรฐาน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การตัดสิน และกำหนดน้ำหนักองค์ประกอบและมาตรฐานสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอน โดยผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาในประเด็นเกี่ยวกับความครอบคลุม ความเหมาะสม ความชัดเจนความเป็นไปได้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และประโยชน์ในการนำไปใช้

2.6 ปรับปรุงแก้ไขมาตรฐาน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การตัดสินมาตรฐานสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอน ตามผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ

3 ขั้นตอนการทดลองใช้แบบประเมินเพื่อหาคุณภาพของแบบประเมินมาตรฐานสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอน

3.1 คุณภาพด้านความตรง โดยการหาความตรงของแบบประเมินมาตรฐานสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอนแยกแต่ละฉบับ ได้แก่ความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ มีรายละเอียด ดังนี้

ผู้วิจัยนำแบบประเมินมาตรฐานสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอนที่ได้ตรวจสอบโดยอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 ท่าน (รายชื่อตามภาคผนวก ข) ตรวจสอบความครอบคลุมของโครงสร้างเนื้อหาของมาตรฐานรายการประเมิน ความชัดเจนของรายการประเมินและความตรงตามเนื้อหาโดยตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างรายการประเมินกับมาตรฐาน โดยคำนวณค่า IOC (Item Objective Congruence) ที่มีค่ามากกว่า .50 ขึ้นไป ($IOC > .50$) (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2548) ถือว่าข้อรายการวัดได้สอดคล้องกับมาตรฐาน/ประเด็นการประเมิน โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิไว้ดังนี้ 1) บุคลากรจากครูสภาที่กำหนดมาตรฐานคุณสมบัติสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอน 2) ผู้บริหารสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอน 3) บุคลากรที่มีความชำนาญหรือเชี่ยวชาญในการนิเทศก์หรือดูแลนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู พบว่าการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือในด้านความตรงตามเนื้อหา ในแบบประเมินฉบับที่ 1 และ 2 มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.71-1.00 ทั้ง 2 ฉบับ

ผลการตรวจสอบความครอบคลุมของโครงสร้างเนื้อหา ความเหมาะสมของปริมาณรายการและความชัดเจนของรายการประเมิน ปรากฏว่า แบบประเมินมาตรฐานสถานศึกษามีความครอบคลุมของโครงสร้างเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะว่าควรลดรายการประเมินและยุบรายการประเมินในบางรายการเข้าด้วยกันเพื่อให้แบบประเมินมีความสั้นกะทัดรัดและไม่ทำให้ผู้ให้ข้อมูลเกิดการล่าและส่งผลต่อการตอบแบบประเมินในช่วงท้าย ๆ ดังนั้นเพื่อความเหมาะสมหลังจากที่ปรับปรุงรายการประเมินตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้กำหนดแบบประเมินมาตรฐานสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอนออกเป็น 2 ฉบับ ได้แก่ แบบประเมิน

ฉบับที่ 1 ให้ข้อมูลโดยผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่เลี้ยง และแบบประเมินฉบับที่ 2 ให้ข้อมูลโดย อาจารย์นิเทศก์และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ตารางที่ 3.1 ผลการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยการวิเคราะห์ค่าดัชนี IOC ของแบบประเมิน มาตรฐานสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอน (แบบประเมินฉบับที่ 1)

มาตรฐานที่ 1 สถานศึกษามีการจัดการองค์การ โครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบ ครบวงจรให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา

รายการประเมิน	IOC
1. สถานศึกษามีการจัดการองค์การ โครงสร้างและระบบการบริหารงานที่มีความคล่องตัวสูงและปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป	1.00
2. สถานศึกษามีการจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างครอบคลุมและทันต่อการใช้งาน	0.29
3. สถานศึกษามีระบบประกันคุณภาพที่ดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและเป็นไปตามกฎกระทรวง	1.00
4. สถานศึกษาพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	0.29
5. ผู้รับบริการและผู้เกี่ยวข้องพึงพอใจผลการบริหารงานและการพัฒนาผู้เรียน	0.29
6. สถานศึกษากำหนดทิศทางการบริหารสถานศึกษา (วิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าประสงค์)	1.00
7. สถานศึกษากำหนดกลยุทธ์และการดำเนินการเพื่อการบรรลุความสำเร็จตามทิศทางที่กำหนด	1.00
8. สถานศึกษามีการวัดและประเมินผลผลิต ผลลัพธ์และผลกระทบตามตัวชี้วัดความสำเร็จหลักของกิจกรรม โครงการและแผนงาน	0.43
9. สถานศึกษายึดหลักการบริหาร โดยใช้หลักการมีส่วนร่วม	0.86
10. สถานศึกษารับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	0.86
11. สถานศึกษามีขั้นตอน/กระบวนการทำงาน การใช้เหตุผลในการตัดสินใจอย่างโปร่งใส	0.43
12. สถานศึกษามีคณะกรรมการสถานศึกษา และการได้มาซึ่งคณะกรรมการเป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และกฎกระทรวงฯ ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	0.86
13. คณะกรรมการสถานศึกษามีการประชุมอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยสองเดือนต่อครั้ง และนำผลการประชุมไปปฏิบัติ	0.43
14. สถานศึกษามีระบบและกลไกตรวจสอบการปฏิบัติตามแผน และการใช้ทรัพยากรของโรงเรียน	0.43
15. สถานศึกษามีระบบการตรวจสอบภายในที่ชัดเจนและโปร่งใส	0.86
16. สถานศึกษากำหนดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินตนเองที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาสถานศึกษาและมีการรายงานต่อต้นสังกัดและเผยแพร่ต่อสาธารณะ	1.00
17. สถานศึกษามีผู้รับผิดชอบหรือจัดหน่วยงานรับผิดชอบในการส่งเสริมความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษาที่ชัดเจน	1.00
18. สถานศึกษามีระเบียบรองรับการส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา	0.14

มาตรฐานที่ 2 สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา

รายการประเมิน	IOC
19. สถานศึกษามีการประเมินระบบและกลไกในการส่งเสริมความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา	1.00
20. สถานศึกษามีกิจกรรมที่ส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา	0.86
21. สถานศึกษามีกิจกรรมประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจให้ครูพี่เลี้ยง และชุมชนเห็นความสำคัญในการจัดการศึกษาร่วมกัน	0.43
22. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน	0.29
23. สถานศึกษาเป็นศูนย์กลางในการประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ในชุมชน	1.00
24. สถานศึกษามีการสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์กับชุมชน	1.00

มาตรฐานที่ 3 สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียน

รายการประเมิน	IOC
25. สถานศึกษามีสภาพแวดล้อมที่สะอาด เป็นระเบียบ และปลอดภัย	1.00
26. สถานศึกษามีระบบป้องกันให้สถานศึกษาปลอดสารพิษและสิ่งเสพติด	1.00
27. สถานศึกษามีระบบป้องกันอาชญากรรมและอบายมุข	1.00
28. สถานศึกษามีการคมนาคมสะดวก ปลอดภัย	0.86
29. สถานศึกษามีไฟฟ้าส่องสว่าง	0.43
30. สถานศึกษามีระบบการติดต่อสื่อสารที่ใช้งานได้ดี	0.86
31. สถานศึกษามีสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับครูและบุคลากรอย่างเพียงพอ	1.00
32. สถานศึกษามีวัสดุ ครุภัณฑ์ที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนรู้	0.43
33. สถานศึกษามีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	1.00

มาตรฐานที่ 4 สถานศึกษาส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร ครูตามความจำเป็นและเหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ

รายการประเมิน	IOC
44. สถานศึกษาจัดครูเข้าสอนตรงตามสาขาวิชา หรือความถนัด หรือความรู้ความสามารถ	1.00
45. สถานศึกษาสอบถามความสมัครใจของครูก่อนจัดครูเข้าสอน	0.43
46. ครูได้รับการพัฒนาตรงกับวิชาที่สอน	1.00
47. ครูได้รับการพัฒนาเรื่องที่ใช้สอนหรือปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลง	0.43
48. ครูจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในโรงเรียนเพื่อพัฒนาตนเอง	0.86
49. สถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรทำงานเป็นทีม	1.00
50. สถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรและนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูทำงานร่วมกันเป็นทีม	0.43

มาตรฐานที่ 5 สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับหลักสูตรตามความต้องการ
ของผู้เรียนและท้องถิ่น

รายการประเมิน	IOC
51. สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น	1.00
52. สถานศึกษาร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาหลักสูตร	1.00
53. สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรที่มีความถูกต้อง เรียงลำดับแนวคิอย่างเป็นระบบและเหมาะสมกับเวลาที่กำหนด	0.43
54. สถานศึกษามีแนวการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน	1.00
55. สถานศึกษามีแนวการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม	1.00
56. สถานศึกษามีแนวการจัดการเรียนการสอนที่สามารถเชื่อมโยงและแก้ปัญหาท้องถิ่นได้	0.71
57. สถานศึกษามีแนวการจัดการเรียนการสอนที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	0.43

มาตรฐานที่ 6 สถานศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

รายการประเมิน	IOC
58. สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการบริหาร กิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างหลากหลาย เหมาะสมกับธรรมชาติและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน	1.00
59. สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการบริหาร กิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักศึกษาหาความรู้ แสวงหาคำตอบและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง	0.71
60. สถานศึกษาจัดกิจกรรมการบริหารที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักศึกษาหาความรู้ แสวงหาคำตอบและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง	0.43
61. สถานศึกษาจัดกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่	1.00
62. สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการบริหาร กิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ	1.00
63. สถานศึกษาจัดกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนสามารถคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจได้ด้วยตนเอง	0.43
64. สถานศึกษาจัดกิจกรรมที่เน้นการสืบเสาะความรู้ด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์	0.43
65. สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการบริหารกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่บูรณาการ เชื่อมโยงสาระความรู้ ทักษะด้านต่าง ๆ และแนวคิดของสิ่งที่เรียนรู้ในห้องเรียนกับความจริงของชีวิต รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมที่ต้องปฏิบัติในสังคมร่วมกับผู้อื่น	0.86
66. สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมที่บูรณาการ เชื่อมโยงสาระความรู้ ทักษะด้านต่าง ๆ และแนวคิดของสิ่งที่เรียนรู้ในห้องเรียนกับความจริงของชีวิต	0.43
67. สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมที่ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมที่ต้องปฏิบัติในสังคมร่วมกับผู้อื่น	0.86
68. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้เรียนออกแบบบูรณาการการเรียนด้วยตนเอง	0.43
69. สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย	0.71
70. สถานศึกษาปลูกฝังความเป็นประชาธิปไตยให้กับนักเรียน	0.43

มาตรฐานที่ 6 (ต่อ)

รายการประเมิน	IOC
71. สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการทำงานร่วมกับผู้อื่น	0.43
72. สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความรับผิดชอบต่อส่วนรวม	1.00
73. สถานศึกษาดำเนินกิจกรรมการบริหาร กิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างครบถ้วน ทั้งด้านคนตรี ศิลปะและกีฬา	1.00
74. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	0.43
75. สถานศึกษานำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาผสมผสานในการเรียนรู้	0.86
76. สถานศึกษาประเมินพัฒนาการของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายและต่อเนื่อง	0.86
77. สถานศึกษาประเมินพัฒนาการของผู้เรียนทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน	0.43
78. สถานศึกษาประเมินพัฒนาการของผู้เรียนตามสภาพจริง	1.00
79. สถานศึกษาดำเนินกิจกรรมการบริหาร กิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน	1.00
80. สถานศึกษายกย่องผู้ที่มีความกระตือรือร้นในการเรียน	0.29
81. สถานศึกษาดำเนินกิจกรรมกระตุ้นให้นักเรียนรักและเห็นคุณค่าของสถานศึกษา	1.00

มาตรฐานที่ 7 สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้

รายการประเมิน	IOC
82. สถานศึกษามีหลักสูตรและเนื้อหาสาระของหลักสูตรที่เหมาะสมสอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษา	1.00
83. สถานศึกษามีหลักสูตรและเนื้อหาที่สอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษาและความต้องการผู้เรียนและท้องถิ่น	1.00
84. สถานศึกษามีสาระการเรียนรู้ที่เป็นมาตรฐาน เหมาะสมกับท้องถิ่น สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง ครอบคลุมกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและสังคม	0.14
85. สถานศึกษานำสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับท้องถิ่นไปใช้อย่างเป็นระบบ และมีขั้นตอนการดำเนินงานที่ถูกต้อง	0.14
87. สถานศึกษามีสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้	1.00
88. สถานศึกษามีสื่อภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้	0.81
89. สถานศึกษามีสื่อเทคโนโลยี สารสนเทศที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้	0.43

มาตรฐานที่ 8 สถานศึกษามีอาคารสถานที่ และ สิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอ

รายการประเมิน	IOC
90. สถานศึกษามีอาคาร สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอ	0.71
91. สถานศึกษามีห้องเรียนเพียงพอต่อการเรียนการสอน	0.71
92. สถานศึกษามีห้องปฏิบัติการเพียงพอต่อการเรียนการสอน	0.43

จากตารางที่ 3.1 พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความสอดคล้องกันระหว่างรายการประเมินกับเนื้อหาของมาตรฐานที่ใช้ในการประเมินสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอน มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างรายการประเมินกับเนื้อหาของมาตรฐาน (IOC) ตั้งแต่ 0.14 ถึง 1.00 และมีรายการประเมินที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มากกว่า 0.50 ขึ้นไป จำนวน 50 รายการ โดยมีค่าตั้งแต่ 0.71-1.00

ตารางที่ 3.2 ผลการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยการวิเคราะห์ค่าดัชนี IOC ของแบบประเมินมาตรฐานสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอน (แบบประเมินฉบับที่ 2)

มาตรฐานที่ 1 ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรม และเป็นแบบอย่างที่ดี

รายการประเมิน	IOC
1. ผู้บริหารอุทิศตนให้กับการปฏิบัติงานในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	1.00
2. ผู้บริหารอุทิศตนให้กับการบริหารเพื่อผลประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ	0.43
3. ผู้บริหารอุทิศตนให้กับการดำเนินงานด้านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	0.43
4. ผู้บริหารมีความเมตตา	0.43
5. ผู้บริหารมีความรับผิดชอบ	0.43
6. ผู้บริหารมีความยุติธรรม	0.43
7. ผู้บริหารมีความซื่อสัตย์	0.43
8. ผู้บริหารยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหาร (สุจริต ยุติธรรม การใช้ระบบคุณธรรมการรับฟังปัญหา การระดมการมีส่วนร่วมในการบริหารและการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ฯลฯ)	1.00
9. ผู้บริหารมีการครองตนที่ดี ไม่มีหนี้สินส่วนตัว ไม่เกี่ยวข้องกับอบายมุขและสิ่งเสพติด	1.00

มาตรฐานที่ 2 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ

รายการประเมิน	IOC
10. ผู้บริหารสามารถแสดงทิศทางของพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาที่ควรจะเป็นในอนาคต 3-5 ปี ข้างหน้าอย่างชัดเจนและเหมาะสมกับบริบทของท้องถิ่น	1.00
11. ผู้บริหารริเริ่มวิธีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	0.43
12. ผู้บริหารมีวิธีการกระตุ้นให้ทุกคนร่วมกันพัฒนาคุณภาพการศึกษา	0.29
13. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำในการบริหาร	0.43
14. ผู้บริหารมีมนุษยสัมพันธ์	0.86
15. ผู้บริหารเป็นที่ยอมรับของผู้เกี่ยวข้อง	0.43
16. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำในการเป็นโรงเรียนร่วมปฏิบัติการสอน	0.43
17. ผู้บริหารมีความเป็นประชาธิปไตย	0.71
18. ผู้บริหารแสดงความเป็นประชาธิปไตยอย่างเหมาะสม	0.43

มาตรฐานที่ 2 (ต่อ)

รายการประเมิน	IOC
19. ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถด้านวิชาการและหลักการบริหารจัดการ	1.00
20. ผู้บริหารมีความรอบรู้เกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน	0.43
21. ผู้บริหารมีการวางระบบและกลไกที่ดีในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยร่วมมือกับชุมชน และได้รับการสนับสนุนจากต้นสังกัด	0.43
22. ผู้บริหารติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการอยู่เสมอ	0.43

มาตรฐานที่ 3 ครูมีจิตวิญญาณความเป็นครู มีคุณธรรม และจริยธรรม

รายการประเมิน	IOC
23. ครูมีความเอื้ออาทร เข้าใจ และเอาใจใส่ผู้เรียนทุกคนอย่างสม่ำเสมอและเท่าเทียมกัน	1.00
24. ครูมีจิตวิญญาณความเป็นครู	0.43
25. ครูประพฤติตนตามจรรยาบรรณครู	0.29
26. ครูปฏิบัติต่อศิษย์อย่างเท่าเทียมกัน	0.43
27. ครูมีมนุษยสัมพันธ์ ควบคุมอารมณ์ได้ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	0.86
28. ครูมีความมั่นคงทางอารมณ์ อิ่มเอมแจ่มใสและควบคุมอารมณ์ได้	0.43
29. ครูสามารถปรับตัวและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	0.43
30. ครูสามารถประสานงานกับบุคลากรในโรงเรียนได้	0.14
31. ครูมีความตั้งใจทุ่มเทร่างกายแรงใจในการปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	0.43
32. ครูมีความตั้งใจ ทุ่มเทร่างกายแรงใจในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เหมาะสมตามศักยภาพ	0.43
33. ครูมีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลาและอุทิศตนให้กับการพัฒนาผู้เรียน	0.86
34. ครูวางคนเหมาะสม	1.00
35. ครูเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องความประพฤติ บุคลิกภาพ	1.00
36. ครูปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตทั้งต่อตัวเอง ครอบครัว และสังคม	0.43
37. ครูมีเจตคติต่อวิชาชีพครู	1.00
38. ครูมีคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ	0.43
39. ครูใช้องค์ความรู้และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนรู้	0.14
40. ครูศึกษาหาความรู้และพัฒนาการสอนอยู่เสมอ	0.71
41. ครูศึกษา ค้นคว้า แสวงหาความรู้และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง	0.43

มาตรฐานที่ 4 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

รายการประเมิน	IOC
42. ครูรู้เป้าหมายของการจัดการศึกษาและเป้าหมายหลักสูตร	0.86
43. ครูนำความรู้ความเข้าใจในเป้าหมายของการจัดการศึกษาและเป้าหมายของหลักสูตรไปใช้	0.43
44. ครูมีความสามารถในการวิเคราะห์หลักสูตรและจัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	1.00
45. ครูทำการวิเคราะห์หลักสูตรที่จะสอนก่อนทุกครั้ง	0.21
46. ครูจัดกิจกรรมหรือสถานการณ์การเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้	0.86
47. ครูจัดกิจกรรมหรือสถานการณ์การเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้	0.21
48. ครูประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพจริงและอิงพัฒนาการของผู้เรียน	1.00
49. ครูวินิจฉัยจุดเด่น จุดด้อย เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนและการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียน	1.00
50. ครูนำผลการประเมินการเรียนการสอนมาปรับการเรียนและเปลี่ยนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง	1.00
51. ครูประเมินพัฒนาการของผู้เรียนเป็นระยะ	0.43

มาตรฐานที่ 5 ครูมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ คิดวิเคราะห์และสร้างองค์ความรู้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

รายการประเมิน	IOC
52. ครูมีนิสัยรักการแสวงหาความรู้และข่าวสารข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อนำมาพัฒนาการเรียนการสอน	0.86
53. ครูแสวงหาความรู้ใหม่เพื่อนำมาพัฒนาการเรียนการสอนเป็นประจำ	0.43
54. ครูใช้เวลาว่างในการแสวงหาความรู้	0.43
55. ครูมีความสามารถในการศึกษา วิจัย เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอน	1.00
56. ครูเลือกศึกษาปัญหาที่ให้คำตอบที่เกิดประโยชน์ต่อการนำไปใช้พัฒนาผู้เรียน	0.14
57. ครูเลือกใช้วิธีการศึกษาปัญหาได้เหมาะสม	0.43
58. ครูเลือกใช้นวัตกรรม/วิธีการแก้ปัญหาได้เหมาะสม	0.86
59. ครูมีความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหาและแก้ไขสถานการณ์ได้	0.71
60. ครูใช้หลักเหตุผลในการวิเคราะห์ปัญหา	0.29
61. ครูสามารถแก้ไขสถานการณ์ทันที่และถูกต้อง	0.29

มาตรฐานที่ 6 ครูมีคุณวุฒิ ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบ

รายการประเมิน	IOC
62. ร้อยละของครูที่จบระดับปริญญาตรีขึ้นไป	1.00
63. ร้อยละของครูที่สอนตรงตามวิชาเอก/โท	0.86
64. ร้อยละของครูที่สอนตรง ตามความถนัด	1.00
65. ร้อยละของครูที่ได้รับการพัฒนาในวิชาที่สอนตามที่คุรุสภากำหนด (ไม่ต่ำกว่า 20 ชม./ปี)	0.71

มาตรฐานที่ 7 สถานศึกษามีการจัดองค์การ โครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบ
เพื่อให้ความพร้อมในการเป็น โรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู

รายการประเมิน	IOC
66. สถานศึกษากำหนดแผนเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในแผนพัฒนา	1.00
67. สถานศึกษาประชุมคณะทำงานที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนกำหนดแผนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	0.14
68. สถานศึกษากำหนดแผนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นลายลักษณ์อักษร	0.14
69. สถานศึกษากำหนดผู้ที่มีประสบการณ์และคุณลักษณะของความเป็นครูเป็นผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	0.86
70. สถานศึกษาจัดประชุมผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสม่ำเสมอ	0.43
71. สถานศึกษาให้ผู้รับผิดชอบสรุปรงานเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	0.14
72. สถานศึกษามีระบบการดูแลการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	1.00
73. สถานศึกษามีระบบการนิเทศ์และการประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	1.00

มาตรฐานที่ 7 (ต่อ)

รายการประเมิน	IOC
74. สถานศึกษาจัดและส่งเสริมให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียน รู้จักศึกษาหาความรู้ แสวงหาคำตอบ และสร้างความรู้ด้วยตนเอง	1.00
75. สถานศึกษาส่งเสริมให้นักศึกษาจัดกิจกรรมที่กระตุ้นให้นักเรียนหาความรู้และแสวงหาคำตอบด้วยตนเอง	0.43
76. สถานศึกษาส่งเสริมให้นักศึกษาจัดกิจกรรมที่กระตุ้นให้นักเรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง	0.29
77. สถานศึกษากำหนดงานให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างเหมาะสมและตรงตามสาขาวิชาของนักศึกษา	1.00
78. สถานศึกษากำหนดภาระงานที่ส่งเสริมให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้นำความรู้ไปพัฒนาวิชาชีพครู	1.00
79. สถานศึกษากำหนดแผนกลยุทธ์จากการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เป็นแผนแม่บทการพัฒนาสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอน	0.71
80. สถานศึกษาจัดกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูกับบุคลากร	1.00
81. ผลของการจัดกิจกรรมมีส่วนช่วยสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูกับบุคลากร	0.14
82. สถานศึกษาจัดกิจกรรมในท้องถิ่นให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้เข้าร่วมเพื่อรู้จักบุคคลสำคัญและขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่น	1.00
83. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมของท้องถิ่นที่สนใจ	0.29
84. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ริเริ่มจัดกิจกรรมให้ท้องถิ่นเพื่อสืบทอดขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่น	0.43

มาตรฐานที่ 7 (ต่อ)

รายการประเมิน	IOC
85. สถานศึกษามีการจัดสวัสดิการที่จำเป็นแก่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	1.00
86. สถานศึกษามีอุปกรณ์สำหรับการผลิตสื่อการเรียนการสอนหรือจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	0.29
87. สถานศึกษามีสื่อการเรียนการสอนหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้นักศึกษานำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน	1.00
88. สถานศึกษามีระบบข้อมูล สารสนเทศให้นักศึกษานำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน	0.43
89. สถานศึกษาจัดโอกาสให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	1.00
90. สถานศึกษาจัดโอกาสให้นักศึกษาเข้าร่วมการทำวิจัยในชั้นเรียน	1.00
91. สถานศึกษาจัดโอกาสให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพครู	0.71
92. สถานศึกษาจัดโอกาสให้นักศึกษาเข้าร่วมพัฒนาสื่อ นวัตกรรมการเรียนรู้	0.43

มาตรฐานที่ 8 ผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

รายการประเมิน	IOC
93. ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจเป้าหมาย และกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	0.57
94. ผู้บริหารนำความรู้ความเข้าใจในเป้าหมายของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมาใช้อย่างถูกต้อง	0.43
95. ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจเป้าหมายของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	0.43
96. ผู้บริหารวางแผนบริหารจัดการเกี่ยวกับการเป็นหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูไว้ในแผนบริหารของโรงเรียน	1.00
97. ผู้บริหารมีคำสั่งมอบหมายงานและกำหนดผู้รับผิดชอบงาน	0.29
98. ผู้บริหารมีความสามารถในการประสานงานและร่วมมือกับสถาบันผลิตครูและผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนานักศึกษาและการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้มีประสิทธิภาพสูงสุด	1.00
99. ผู้บริหารร่วมมือกับสถาบันผลิตครูและผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนานักศึกษาและการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้มีประสิทธิภาพสูงสุด	0.43

มาตรฐานที่ 9 ครูมีความสามารถในการเป็นครูที่เลี้ยงนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

รายการประเมิน	IOC
100. ครูรู้และเข้าใจเป้าหมายและกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	1.00
101. ครูมีทักษะและเทคนิคในการนิเทศแบบกัลยาณมิตร	1.00
102. ครูมีทักษะในการนิเทศเพื่อให้นักศึกษานำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาวิชาชีพครู	0.43
103. ครูครองตนเป็นแบบอย่างที่ดีตามจรรยาบรรณครูและการเป็นครูมืออาชีพ	1.00
104. ครูมีความสามารถในการประสานงานและร่วมมือกับสถาบันผลิตครูและผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนานักศึกษา และการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	1.00
105. ครูร่วมมือกับสถาบันผลิตครูและผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนานักศึกษาและการจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	0.43

จากตารางที่ 3.2 พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความสอดคล้องกันระหว่างรายการประเมินกับเนื้อหาของมาตรฐานที่ใช้ในการประเมินสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอน มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างรายการประเมินกับเนื้อหาของมาตรฐาน (IOC) ตั้งแต่ 0.14 ถึง 1.00 และมีรายการประเมินที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มากกว่า 0.50 ขึ้นไป จำนวน 50 รายการ โดยมีค่าตั้งแต่ 0.71-1.00

3.2 การปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินมาตรฐานสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอน

ผู้วิจัยได้ปรับปรุงรายการประเมินตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษามีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3.3 ผลการปรับปรุง แก้ไขแบบประเมินมาตรฐานสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอน (แบบประเมินฉบับที่ 1)

ข้อ	รายการประเมินเดิม	รายการที่ปรับแก้
3	สถานศึกษามีระบบประกันคุณภาพที่ดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและเป็นไปตามกฎกระทรวง	สถานศึกษามีระบบประกันคุณภาพภายในที่ดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและเป็นไปตามกฎกระทรวง
16	สถานศึกษามีการจัดทำรายงานประจำปีที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาสถานศึกษาและมีการรายงานต่อต้นสังกัดและเผยแพร่ต่อสาธารณะ	สถานศึกษาจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินตนเองที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาสถานศึกษาและมีการรายงานต่อต้นสังกัดและเผยแพร่ต่อสาธารณะ
17	สถานศึกษามีผู้รับผิดชอบหรือจัดหน่วยงานรับผิดชอบในการส่งเสริมความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษาที่ชัดเจน	สถานศึกษามีผู้รับผิดชอบหรือหน่วยงานรับผิดชอบในการส่งเสริมความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา
26	สถานศึกษามีระบบป้องกันให้สถานศึกษาปลอดสารพิษและสิ่งเสพติด	สถานศึกษามีระบบป้องกันให้ปลอดสารพิษและสิ่งเสพติด
46	ครูได้รับการพัฒนาตรงกับวิชาที่ใช้สอน	ครูได้รับการพัฒนาเรื่องที่ใช้สอนอย่างต่อเนื่อง
48	ครูจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในโรงเรียนเพื่อพัฒนาตนเอง	ครูจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในโรงเรียนเพื่อปรับปรุงและพัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง
56	สถานศึกษามีแนวการจัดการเรียนการสอนที่สามารถเชื่อมโยงและแก้ปัญหาท้องถิ่นได้	สถานศึกษามีแนวการจัดการเรียนการสอนที่สามารถเชื่อมโยง แก้ปัญหาท้องถิ่นและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง
65	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการบริหารกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่บูรณาการเชื่อมโยงสาระความรู้ ทักษะด้านต่าง ๆ และแนวคิดของสิ่งที่เรียนรู้ในห้องเรียนกับความจริงของชีวิต รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมที่ต้องปฏิบัติในสังคม	สถานศึกษาจัดกิจกรรมการบริหาร กิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่บูรณาการ เชื่อมโยงสาระความรู้ ทักษะด้านต่าง ๆ และแนวคิดของสิ่งที่เรียนรู้ในห้องเรียนกับความจริงของชีวิต

ตารางที่ 3.3 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมินเดิม	รายการที่ปรับแก้
67	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมที่ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมที่ต้องปฏิบัติในสังคมร่วมกับผู้อื่น	สถานศึกษาจัดกิจกรรมที่ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมที่ต้องปฏิบัติในสังคมร่วมกับผู้อื่น
69	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย	สถานศึกษาจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยและการทำงานร่วมกับผู้อื่น
75	สถานศึกษานำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาผสมผสานในการเรียนรู้	สถานศึกษานำภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือศิลปวัฒนธรรมมาผสมผสานในกิจกรรมการเรียนรู้
91	สถานศึกษามีห้องเรียนเพียงพอต่อการเรียนการสอน	สถานศึกษามีห้องเรียนและห้องปฏิบัติการที่จำเป็นต่อการเรียนการสอน

ตารางที่ 3.4 ผลการปรับปรุง แก้ไขแบบประเมินมาตรฐานสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอน (แบบประเมินฉบับที่ 2)

ข้อ	รายการประเมินเดิม	รายการที่ปรับแก้
14	ผู้บริหารมีมนุษยสัมพันธ์	ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ มีมนุษยสัมพันธ์และเป็นที่ยอมรับของผู้เกี่ยวข้อง
46	ครูจัดกิจกรรมหรือสถานการณ์การเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ด้วยตนเองและนำความรู้ไปประยุกต์ใช้
69	สถานศึกษากำหนดผู้ที่มีประสบการณ์และคุณลักษณะของความเป็นครูเป็นผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	สถานศึกษากำหนดผู้ที่มีประสบการณ์และมีคุณลักษณะของความเป็นครูมาเป็นผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
77	สถานศึกษากำหนดงานให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างเหมาะสมและตรงตามสาขาวิชาของนักศึกษา	สถานศึกษากำหนดงานให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างเหมาะสมและตรงตามสาขาวิชา

ตารางที่ 3.4 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมินเดิม	รายการที่ปรับแก้
91	สถานศึกษาจัดโอกาสให้นักศึกษาเข้าร่วมการทำวิจัยในชั้นเรียน	สถานศึกษาจัดโอกาสให้นักศึกษาเข้าร่วมการทำวิจัยในชั้นเรียน พัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้
94	ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจเป้าหมาย และกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจเป้าหมายและกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและนำมาใช้อย่างถูกต้อง

3.3 คุณภาพด้านความเที่ยง โดยการหาความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency Reliability) ของแบบประเมินแยกแต่ละฉบับโดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's coefficient alpha)

3.3.1 ผู้วิจัยนำแบบประเมินมาตรฐานสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอนทั้ง 2 ฉบับไปทดลองใช้ (try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 3 คน, ครูพี่เลี้ยงจำนวน 3 คน, อาจารย์นิเทศก์จำนวน 3 คนและนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจำนวน 18 คน โดยสุ่มโรงเรียนจากทั้ง 3 มหาวิทยาลัยที่จัดส่งนักศึกษาวิชาชีพครูหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต/ศึกษาศาสตรบัณฑิตในสถาบันผลิตครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา และมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม มามหาวิทยาลัยละ 1 โรงเรียนที่มีสภาพเหมือนกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยแต่ไม่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

3.3.2 นำข้อมูลที่ได้วิเคราะห์มาหาคุณภาพของเครื่องมือด้านความเที่ยงโดยการหาความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency Reliability) ของแบบประเมินแยกแต่ละฉบับ

ขั้นตอนที่ 2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง สำหรับการวิจัยครั้งนี้ คือ

ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 1 สำหรับตอบแบบประเมินฉบับที่ 1 ผู้วิจัยกำหนดให้ข้อมูลโดย 1) ผู้บริหารสถานศึกษาและ 2) ครูพี่เลี้ยง ซึ่งทำหน้าที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลด้านความประพฤติและด้านการสอนนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต/ศึกษาศาสตรบัณฑิตในสถาบันผลิตครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552

ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 2 สำหรับตอบแบบประเมินฉบับที่ 2 ผู้วิจัยกำหนดผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ 1) อาจารย์นิเทศก์ซึ่งทำหน้าที่นิเทศก์และประเมินนักศึกษา และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต/ศึกษาศาสตรบัณฑิตในสถาบันผลิตครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552

การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง

1. การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกสถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่เปิดสอนหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต/ศึกษาศาสตรบัณฑิตได้ทั้งหมด 7 มหาวิทยาลัย

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ดำเนินการสุ่มโรงเรียนปฏิบัติการสอนของแต่ละมหาวิทยาลัยมาศึกษา 10 โรงเรียน จากบัญชีรายชื่อโรงเรียนโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก จากนั้นทำการสุ่มอาจารย์นิเทศก์, อาจารย์พี่เลี้ยงและนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ส่วนผู้บริหารสถานศึกษานั้นผู้วิจัยเก็บข้อมูลทุกคน

ตารางที่ 3.5 จำนวน ร้อยละของแบบประเมินสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอนที่ส่งให้กลุ่ม
ตัวอย่าง

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล	จำนวน ที่ส่งไป	จำนวนที่ ต้องการ	จำนวนที่ได้รับ	
			จำนวน	ร้อยละ
ผู้บริหารสถานศึกษา	150	70	70	100
ครูพี่เลี้ยง	300	210	210	100
อาจารย์นิเทศก์	200	70	70	100
นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	700	420	420	100
รวม	1,350	770	770	100

ตารางที่ 3.6 จำนวนผู้บริหารสถานศึกษา ครูพี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์และนักศึกษาฝึกประสบการณ์
วิชาชีพครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัย	ผู้บริหารสถานศึกษา	บุคลากรในโรงเรียน	อาจารย์นิเทศก์	ผู้บริหารสถานศึกษา	รวม
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	10	30	10	60	110
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	10	30	10	60	110
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	10	30	10	60	110
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา	10	30	10	60	110
มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม	10	30	10	60	110
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร	10	30	10	60	110
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	10	30	10	60	110
รวม	70	210	70	420	770

ตารางที่ 3.7 ความเที่ยงของแบบประเมินมาตรฐานสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอน
แบบประเมินฉบับที่ 1 จากการทดลองใช้เครื่องมือ

มาตรฐาน	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา	
	ผู้บริหาร สถานศึกษา	ครูพี่เลี้ยง
แบบประเมินฉบับที่ 1	0.58	0.85
รวมทั้งฉบับ	0.70	

จากตารางที่ 3.7 แสดงผลการวิเคราะห์ความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในของแบบประเมินมาตรฐานสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอน โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ปรากฏว่า ค่าความเที่ยงรวมทั้งฉบับในแบบประเมินฉบับที่ 1 จำแนกตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูลมีค่า 0.70 กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษามีค่าความเที่ยง 0.58 กลุ่มครูพี่เลี้ยงมีค่าความเที่ยง 0.85

ตารางที่ 3.8 ความเที่ยงของแบบประเมินมาตรฐานสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอน
แบบประเมินฉบับที่ 2 จากการทดลองใช้เครื่องมือ

มาตรฐาน	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา	
	อาจารย์นิเทศก์	นักศึกษา
แบบประเมินฉบับที่ 2	0.88	0.82
รวมทั้งฉบับ	0.83	

จากตารางที่ 3.8 แสดงผลการวิเคราะห์ความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในของแบบประเมินมาตรฐานสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอน โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ปรากฏว่า ค่าความเที่ยงรวมทั้งฉบับในแบบประเมินฉบับที่ 2 จำแนกตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูลมีค่า 0.83 กลุ่มนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพมีค่าความเที่ยง 0.88 กลุ่มอาจารย์นิเทศก์มีค่าความเที่ยง 0.82

จากการตรวจสอบความเที่ยงของแบบประเมินมาตรฐานสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอนทั้ง 2 ฉบับมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ ผู้วิจัยจึงได้จัดทำแบบประเมินฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจริงต่อไป

ตารางที่ 3.9 ค่าความเที่ยงระหว่างผู้ให้ข้อมูลของแบบประเมินมาตรฐานสถานศึกษาสำหรับ
ปฏิบัติการสอน

มาตรฐาน	ค่าความเที่ยง
แบบประเมินฉบับที่ 1	0.997
แบบประเมินฉบับที่ 2	0.998

จากตารางที่ 3.9 แสดงค่าความเที่ยงระหว่างผู้ให้ข้อมูลโดยการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยจากผู้ให้ข้อมูลแต่ละกลุ่มและคำนวณโดยใช้สูตรความเที่ยงของฮอยท์ พบว่าแบบประเมินมาตรฐานสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอนฉบับที่ 1 ให้ข้อมูลโดยผู้บริหารสถานศึกษาและครูพี่เลี้ยง มีค่าความเที่ยงระหว่างผู้ให้ข้อมูล เท่ากับ 0.997 และแบบประเมินฉบับที่ 2 ให้ข้อมูลโดยอาจารย์นิเทศก์และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีค่าความเที่ยงระหว่างผู้ให้ข้อมูล เท่ากับ 0.998

ขั้นตอนที่ 3 วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลในการสร้างและพัฒนาแบบประเมินมาตรฐานสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอน โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยส่งถึงสถานศึกษาปฏิบัติการสอนของแต่ละมหาวิทยาลัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความร่วมมือในการใช้แบบประเมินสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอน

3.2 ผู้วิจัยนำแบบประเมินสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอนส่งไปยังสถานศึกษาและมหาวิทยาลัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการส่งทางไปรษณีย์และส่งด้วยตนเอง พร้อมทั้งนัดวัน เวลาในการเก็บรวบรวมแบบประเมินคืนจากกลุ่มตัวอย่างคืน

ขั้นตอนที่ 4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency Reliability) โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's coefficient alpha) (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2548)

4.2 ความเที่ยงระหว่างผู้ให้ข้อมูล (Inter-Rater Reliability) ซึ่งใช้ผู้ให้ข้อมูลมากกว่า 2 กลุ่ม โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (TWO-WAY ANOVA) ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยจากผู้ให้ข้อมูลแต่ละกลุ่มซึ่งไม่มีปฏิกริยาร่วมกัน (Interactive) และแทนค่าด้วยสูตรของฮอยท์ (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2544)

4.3 ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct validity) ผู้วิจัยวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้าง โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) ด้วยโปรแกรม LISREL

4.4 การวิเคราะห์สถิติพื้นฐาน ได้แก่ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{x}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความเบ้ (Skewness) ค่าความโด่ง (Kurtosis) มัชยฐาน (Median) ฐานนิยม (Mode) คะแนนสูงสุด (Maximum) คะแนนต่ำสุด (Minimum) และพิสัย (Range) เพื่อให้ทราบการกระจายของข้อมูลและการวิเคราะห์คุณภาพรายข้อของแบบประเมินโดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายข้อและมาตรฐานจำแนกตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูลและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total Correlation)

4.5 การวิเคราะห์สถิติพื้นฐาน ได้แก่ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{x}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความเบ้ (Skewness) ค่าความโด่ง (Kurtosis) มัชยฐาน (Median) ฐานนิยม (Mode) คะแนนสูงสุด (Maximum) คะแนนต่ำสุด (Minimum) และพิสัย (Range) เพื่อให้ทราบการกระจายของข้อมูลและการวิเคราะห์คุณภาพรายข้อของแบบประเมินโดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายข้อและมาตรฐานจำแนกตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูลและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total Correlation)

4.6 วิเคราะห์ผลการประเมินสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอน ได้แก่วิธีและระดับมาตรฐานของแต่ละสถานศึกษา โดยแบ่งการวิเคราะห์ในแต่ละสถานศึกษาเป็นรายมาตรฐานและรวมทั้งฉบับ

ขั้นตอนที่ 5 การสร้างคู่มือการใช้แบบประเมินมาตรฐานสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอน

การสร้างคู่มือการใช้แบบประเมินสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอน ประกอบด้วยรายการดังต่อไปนี้

5.1 วัตถุประสงค์ในการสร้างแบบประเมินมาตรฐานสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอน

5.2 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัยและมาตรฐานในการประเมินมาตรฐานสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอน

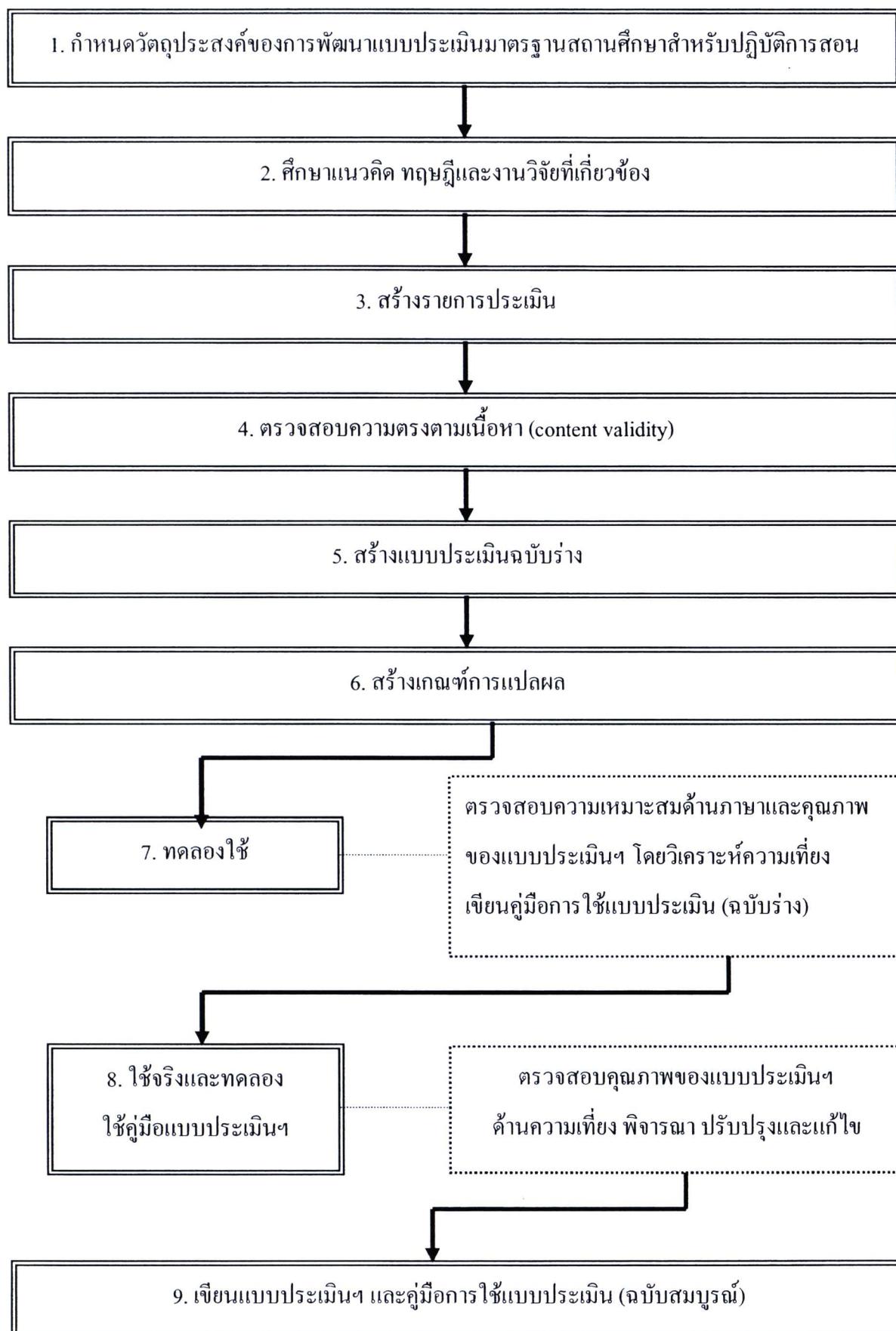
5.3 ลักษณะของแบบประเมินมาตรฐานสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอน

5.4 โครงสร้างของแบบประเมินมาตรฐานสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอน

5.5 คุณภาพของแบบประเมินมาตรฐานสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอนในด้านความตรง (Content Validity) และความเที่ยง (Reliability)

5.6 วิธีการนำไปใช้

5.7 เกณฑ์การแปลผล

แผนภาพที่ 3.1 สรุปขั้นตอนการสร้างแบบประเมินมาตรฐานสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอน